

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов’язкового державного соціального страхування”

1. Мета

Метою прийняття проєкту акта є приведення деяких законодавчих актів України у відповідність до Закону України від 21 вересня 2022 року № 2620-ІХ “Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

У зв’язку із прийняттям Закону України від 21 вересня 2022 року № 2620-ІХ “Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” Фонд соціального страхування України та управління виконавчої дирекції Фонду припиняють свою діяльність, а функції у сфері загальнообов’язкового державного соціального страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та загальнообов’язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, з 01 січня 2023 року виконують Пенсійний фонд України та його територіальні органи.

За таких обставин постала необхідність у внесенні відповідних змін до деяких законодавчих актів України.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується внести зміни до Цивільного кодексу України, Кодексу України з процедур банкрутства, Основ законодавства України про охорону здоров’я, Законів України “Про свободу совісті та релігійні організації”, “Про природно-заповідний фонд України”, “Про охорону праці”, “Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв’язку з порушенням строків їх виплати”, “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань”, “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, “Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні”, “Про прокуратуру”, “Про запобігання корупції”, “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, “Про відкритість використання публічних коштів”, “Про публічні закупівлі”, “Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей”, передбачивши виконання функцій уповноваженого органу у відповідних сферах.

Крім того, уточнено норми абзацу другого частини першої статті 22 Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” стосовно права застрахованих осіб на отримання допомоги по тимчасовій

непрацездатності, вагітності та пологах як за основним місцем роботи, так і за місцем роботи за сумісництвом, що відповідатиме іншим нормам зазначеного Закону та Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування.

Змінами до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” пропонується передбачити, що застрахованим особам, стосовно яких страхувальник не виконав обов’язків щодо нарахування та здійснення страхових виплат за страховими випадками, у зв’язку з відсутністю можливості встановлення місцезнаходження цього страхувальника та/або внаслідок дії обставин непереборної сили у період дії воєнного, надзвичайного стану, що підтверджується даними Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування, страхові виплати призначаються за заявою застрахованої особи, поданої до уповноваженого органу управління в паперовій або електронній формі, та здійснюються територіальним органом уповноваженого органу управління за місцем проживання / перебування застрахованої особи у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Також визначається, що соціальні послуги, у тому числі на необхідний догляд, а також медичні послуги потерпілому надаються та розраховуються відповідно до оцінки потреб потерпілого відповідно до Законів України “Про соціальні послуги”, “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, а особливості організації надання та/або компенсації вартості соціальних та медичних послуг потерпілим визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Цивільний кодекс України, Кодекс України з процедур банкрутства, Основи законодавства України про охорону здоров’я, Закони України “Про свободу совісті та релігійні організації”, “Про природно-заповідний фонд України”, “Про охорону праці”, “Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв’язку з порушенням строків їх виплати”, “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань”, “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, “Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні”, “Про прокуратуру”, “Про запобігання корупції”, “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, “Про відкритість використання публічних коштів”, “Про публічні закупівлі”, “Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей”, “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта погоджено з Міністерством соціальної політики України та потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

Проект акта не стосується компетенцій інших державних органів і не потребує погодження з ними.

Проект акта стосується соціально-трудової сфери та потребує погодження зі Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні та Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Проект акта регулює питання прав осіб з інвалідністю та потребує погодження з Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю, громадською організацією “Всеукраїнська організація Союз осіб з інвалідністю України”, громадською спілкою “Всеукраїнське громадське об'єднання “Національна асамблея людей з інвалідністю України”.

Проект акта потребує проведення громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує погодження відповідних уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, органів місцевого самоврядування, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення експертизи Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, та положень, що стосуються таких прав і свобод.

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилася.

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Громадська гендерно-правова експертиза не проводилась.

Проект акта не містить положень, що не узгоджуються із засадами реалізації принципів державної політики цифрового розвитку.

Проект акта не містить правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Пенсійним фондом України направлено проект акта до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта дозволить привести деякі законодавчі акти України у відповідність до Закону України від 21 вересня 2022 року № 2620-ІХ “Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Показником результативності реалізації акта буде узгодженість актів, що мають однакову юридичну силу.

Негативні ризики щодо реалізації акта відсутні.

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб’єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров’я; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, та інші сфери суспільних відносин.

Реалізація акта матиме впливу на інтереси заінтересованих сторін.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Фізичні особи – застраховані особи	Позитивний: призначення та отримання виплат за соціальним страхуванням	Забезпечення своєчасного призначення та отримання пенсійних та інших виплат за соціальним страхуванням
Органи державної влади	Позитивний: узгодження норм законодавчих актів між собою	Норми щодо загальнообов’язкового державного соціального страхування відповідатимуть нормам Закону України від 21 вересня 2022 року № 2620-ІХ “Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове

		державне соціальне страхування” та Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”
--	--	--

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

_____ 2023 р.